

BOEKAANKONDIGINGEN

A. GRANJON en H. DE TOURRIS, *Les ligaments ronds de l'utérus humain*. Anatomie et histologie comparées. Etude physiologique, intérêt chirurgical. 126 bl., 43 fig. Masson & Cie., Parijs 1961. Prijs: ingen. N. Fr. fr. 28.

Dit helder geschreven en van bijzonder gemakkelijk leesbare illustraties voorziene boek, geeft in de eerste plaats een beeld van het (te) grote aantal soorten van operaties bij liggingsafwijkingen van de uterus. Bovendien wordt het gebruik van het ligamentum rotundum bij andere gynaecologische operaties (bv. supravaginale uterusextirpatie) beschreven. De gynaecoloog, die tot het verrichten van een operatie voor een retroflexie besloten heeft, zal zich gemakkelijk over de technische operatieve mogelijkheden kunnen oriënteren. Naar de mening van de schrijvers dient het ligamentum rotundum (in samenwerking met de ligamenta sacro-uterina) voor de oriëntatie (in anteflexie) van de uterus. Ter ondersteuning van deze mening wordt na een korte beschrijving van de embryologie, de anatomie en de histologie ingegaan op de vergelijkende anatomie en de fysiologie. Niet besproken worden het voorkomen en de geografisch zo verschillende frequentie van een van de anteflexie afwijkende oriëntatie van de uterus. Het probleem van de betekenis van zulk een andere oriëntatie komt niet aan de orde. Er blijft daardoor een leemte tussen het chirurgische deel van het boek en het eraan voorafgaande.

De gynaecoloog en de algemene medicus zullen er zich niet in kunnen oriënteren over de indicatiestelling tot behandeling van een vastgestelde retroflexio uteri.

C. B. F. DAAMEN

H. MARTIUS, *Lehrbuch der Geburtshilfe*. 5e druk. 745 bl., 772 fig. (waaronder gekleurde). Georg Thieme Verlag, Stuttgart 1962. Prijs: geb. DM. 64.

Het is wel begrijpelijk, dat reeds drie jaar na de 4e druk van dit boek een volgende nodig is. Bij het doorkijken van deze nieuwe uitgave wordt de aandacht wederom getrokken door de uitstekende en heldere illustraties van KÄTHE DROYSEN. De tekst is kort en bondig; er zijn weinig veranderingen in aangebracht. MARTIUS schijnt meer onder de indruk gekomen te zijn van de methode van Read voor de normale bevalling. Bij de behandeling van de solutio placentae wordt langer stilgestaan bij de afibrinogenemie.

Als eerste studieboek is het zeker aan te raden.

A. L. C. SCHMIDT

H. NOLTENIUS en P. VON DITTRICH, *Atlas der Nierenbiopsie*. 116 bl., 151 fig. (waaronder gekleurde). Georg Thieme Verlag, Stuttgart 1962. Prijs: geb. DM. 64.

Bij verantwoorde toepassing met inachtneming van de contra-indicaties, en in geoefende hand, is de punctiebiopsie van de nier een ongevaarlijke methode, die bruikbare, aanvullende gegevens voor de diagnostiek van nierziekten kan verschaffen. Ook voor de prognose en de inzichten in de pathogenese van sommige aandoeningen is het onderzoek van belang, daar in een vroeger stadium dan bij de obductie de pathologisch-anatomische afwijkingen bestudeerd kunnen worden, terwijl tevens de storende autolytische veranderingen van obductie-materiaal ontbreken. In 86 pct van de gevallen kon geschikt materiaal voor histologische bewerking verkregen worden. In het algemeen moeten er ten minste vijf glomeruli in aanwezig zijn. Aan de hand van 43 kenmerkende ziektegeschiedenissen worden de histo-pathologische veranderingen bij acute en chronische glomerulo-

nephritis, eclampsie, lupus erythematosus, diabetes, amyloidosis, chromoproteinurie, tetrachloorkoolstofvergiftiging, infarct, essentiële hypertensie, pyelonephritis en feochromocytoom kort beschreven en in een groot aantal duidelijke microfoto's afgebeeld. Een hoofdstuk over de techniek van de punctie gaat vooraf.

Het boek is tot stand gekomen door nauwe samenwerking van patholoog-anatoom en internist. Het is vooral van waarde voor de patholoog-anatoom die materiaal dat bij nierbiopsieën is verkregen, moet beoordelen. Het kan echter ook de internist van dienst zijn bij het stellen van de indicatie voor nierpunctie, een methode waarvan gebleken is, dat ze vooral belangrijk is voor de differentiële diagnostiek van chronische glomerulonephritis, essentiële hypertensie en pyelonephritis.

A. DE MINJER

H. MENG, *Psyche und Hormon*. Einführung in die endokrine Psychosomatik, psychoanalytische Klinik und Lehre vom Stress. 505 bl., 76 fig. (waaronder gekleurde), 12 tabellen en uitneembare hormontabellen. Verlag Hans Huber, Bern, Stuttgart 1960. Prijs: geb. Zw. fr. 78; DM. 78.

HEINRICH MENG heeft nuttig werk verricht door in dit werk vele gegevens te verzamelen die betrekking hebben op het grensgebied van psychiatrie, psychoanalyse en endocrinologie. Belangrijk zijn de overzichten van de huidige stand van de endocrinologie, geschreven door CHARLES A. JOËL en FELIX G. SULMAN. Van het psychiatrische gedeelte is waardevol het behandelingsverslag van de Zwitserse psychiater PARIN, die een patiënt met een combinatie van psychoanalyse en endocriene therapie behandelde. HANS SELYE geeft een duidelijke samenvatting van zijn studies over stress en het adaptatiesyndroom.

De geïnteresseerde in het genoemde grensgebied vindt in dit werk tal van feiten, doch wie een systematische benadering van de psychisch-endocriene relaties verwacht, wordt teleurgesteld. Wel wordt duidelijk, dat er voor de psychiatrie nog grote mogelijkheden liggen in een nadere verkenning en bewerking van de aangeduide problematiek.

I. BASTIAANS

L. FRÜHLING, A. OPPERMAN, J. FEROLDI, R. LAUMONIER, CH. NEZELOF, G. CHOMETTE, L. LEGER en P. GUYET, *Les pancréatites*. Etude anatomo-clinique et expérimentale. (Actualités anatomo-pathologiques, publiées sous la direction de J. DELARUE en L. FRÜHLING). 258 bl., 148 fig. (waaronder gekleurde), tabellen. Masson & Cie., Parijs 1961. Prijs: ingen. N.Fr.fr. 50.

Deze verhandeling houdt zich in hoofdzaak bezig met de pathologische anatomie van het pancreas bij de verschillende vormen van pancreatitis (acuut en chronisch, bij volwassenen maar ook bij het jonge kind) en bij diabetes. Sectie-materiaal en bij operatie verkregen bipten en resectie-preparaten werden uitermate nauwkeurig bestudeerd, en zeer uitvoerig en gedetailleerd beschreven. De auteurs pogen de aldus vergaarde gegevens dienstbaar te maken aan de kliniek en aan het onderzoek naar de nog duistere etiologie van deze aandoeningen. Het lezen van dit boek stelt wel zeer hoge eisen aan het doorzettingsvermogen van de niet-patholoog-anatoom! In het laatste hoofdstuk vermelden LEGER en GUYET hun ervaringen met het catheteriseren en de drainage van de ductus wirsungianus en met pancreatografie bij pancreatitis.

M. W. VAN WEEL